

การสังเคราะห์ผลการประเมินคุณภาพภายนอกกรอบสาม (พ.ศ. 2554-2558) ของสถานศึกษาในจังหวัดนนทบุรี

A Synthesis of Third Round External Quality Assessment Results (B.E. 2554 – 2558) of Educational Institutions in Nonthaburi Province

สมคิด พรหมจ้อย

Somkid Promjouy

รองศาสตราจารย์ ดร. ประจำสาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อสังเคราะห์ผลการประเมินคุณภาพภายนอกกรอบสามของสถานศึกษาในจังหวัดนนทบุรี ประชากรคือ รายงานผลการประเมินคุณภาพภายนอกของสถานศึกษาที่ได้รับการประเมินคุณภาพภายนอกในจังหวัดนนทบุรี 402 แห่ง จำแนกเป็น ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก 168 แห่ง สถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน 211 แห่ง สถานศึกษาสังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย (กศน.) 6 แห่ง สถานศึกษาระดับอาชีวศึกษา 11 แห่ง และสถานศึกษาระดับอุดมศึกษา 6 แห่ง เครื่องมือที่ใช้คือแบบสรุปผลการประเมินคุณภาพภายนอก และแบบบันทึกข้อมูล การวิเคราะห์ข้อมูลใช้ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และการวิเคราะห์เนื้อหา ผลการวิจัย พบว่า 1) การประเมินคุณภาพภายนอกแรกของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กเป็นการประเมินเพื่อชี้ทิศทางการพัฒนาคุณภาพตามมาตรฐาน ไม่ตัดสินรับรองมาตรฐาน ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กได้รับการประเมินคุณภาพภายนอกจากสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (สมศ.) ร้อยละ 100 2) ผลการประเมินคุณภาพภายนอกระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน พบว่า สถานศึกษาได้รับการรับรองมาตรฐาน ร้อยละ 75.83 โดยได้รับการรับรองมาตรฐานระดับดีมาก ร้อยละ 14.69 3) ผลการประเมินคุณภาพภายนอกของสถานศึกษาสังกัด กศน.จังหวัดนนทบุรี พบว่า สถานศึกษาได้รับการรับรองมาตรฐาน ร้อยละ 83.33 4) ผลการประเมินคุณภาพภายนอกระดับอาชีวศึกษา สถานศึกษาที่ได้รับการรับรองมาตรฐาน ร้อยละ 54.55 และ 5) ผลการประเมินคุณภาพภายนอกระดับอุดมศึกษา สถานศึกษาที่ได้รับการรับรองมาตรฐาน ร้อยละ 100

คำสำคัญ การสังเคราะห์ การประเมินคุณภาพภายนอก นนทบุรี

Abstract

The purpose of this research was to synthesize the results of the third round external quality assessment of educational institutions in Nonthaburi province. The research population comprised 402 documents on results of the external quality evaluation of 402 educational institutions in Nonthaburi province that had received the third round external quality assessment. They were classified into 168 preschool children development centers, 211 basic education schools, 6 learning centers under the Office of the Non-Formal and Informal Education Commission, 11 vocational education colleges/schools, and 6 higher education institutions. The employed research instruments were an external quality assessment result conclusion form, and a data recording form. Data were analyzed using the frequency, percentage, mean, and content analysis.

Research findings showed that (1) the first round external quality assessment of preschool children development centers was an assessment to point out the directions for development of quality standards, not an assessment for decision making on certifying of standards; as such, 100 percent of preschool children development centers received external quality assessment from the Office for National Education Standards and Quality Assessment (ONESQA); (2) regarding results of external quality assessment of basic education schools, it was found that 75.83 percent of the schools received standards certification, with 14.69 percent of the schools received standards certification at the excellent level; (3) regarding results of external quality assessment of learning centers under the Office of the Non-Formal and Informal Education Commission in Nonthaburi province, it was found that 83.33 percent of the learning centers received standards certification; (4) regarding results of external quality assessment of vocational education colleges/schools, it was found that 54.55 percent of the vocational colleges/schools received standards certification; and (5) regarding results of external quality assessment of higher education institutions, it was found that 100 percent of the higher education institutions received standards certification.

Keywords: Synthesis, External quality assessment, Nonthaburi

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

การศึกษาเป็นกระบวนการเรียนรู้เพื่อความเจริญงอกงามของบุคคลและสังคมโดยการถ่ายทอดความรู้ การฝึกการอบรม การสืบสานทางวัฒนธรรม การสร้างสรรค์จรรโลงความก้าวหน้าทางวิชาการ การสร้างองค์ความรู้อันเกิดจากการจัดสภาพแวดล้อมสังคม การเรียนรู้ และปัจจัยเกื้อหนุนให้บุคคลเรียนรู้อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต (สมศ., 2547, น. 2) การจัดการศึกษามีจุดมุ่งหมายเพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกายและจิตใจ สติปัญญา ความรู้ และคุณธรรม มีจริยธรรมและวัฒนธรรมในการดำรงชีวิต สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข กระบวนการจัดการเรียนรู้ต้องมุ่งปลูกฝังจิตสำนึกที่ถูกต้องเกี่ยวกับการเมือง การปกครองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข รู้จักรักษาและส่งเสริมสิทธิ หน้าที่ เสรีภาพ เคารพกฎหมาย ความเสมอภาค และศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ มีความภูมิใจในความเป็นไทย รู้จักรักษาผลประโยชน์ส่วนรวมและของประเทศชาติ รวมทั้งส่งเสริมศาสนา ศิลปะ วัฒนธรรมของชาติ การกีฬา ภูมิปัญญาท้องถิ่น ภูมิปัญญาไทย และความรู้อันเป็นสากล ตลอดจนอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม มีความสามารถในการประกอบอาชีพ รู้จักพึ่งตนเอง มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ ใฝ่รู้ และเรียนรู้ด้วยตนเองอย่างต่อเนื่อง

การประกันคุณภาพการศึกษาเป็นกลไกสำคัญในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาเพราะเป็นระบบที่สร้างความมั่นใจว่าสถานศึกษาได้คุณภาพตามมาตรฐาน ผู้สำเร็จการศึกษามีความรู้ความสามารถ มีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ตามที่หลักสูตรกำหนดและสังคมต้องการและสืบเนื่องจากการที่กระทรวงศึกษาธิการ ได้กระจายบทบาทการจัดการศึกษาให้สถานศึกษาเป็นหน่วยรับผิดชอบจัดและพัฒนาคุณภาพการศึกษาให้เป็นที่เชื่อมั่นและพอใจของผู้เรียน ผู้ปกครอง ชุมชนและสังคม ดังนั้น หน่วยงานและผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่ายจะต้องมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาตั้งแต่การวางแผนการดำเนินงานตามภาระรับผิดชอบอย่างเป็นระบบและมีประสิทธิภาพ เพื่อให้ผู้เรียนมีคุณภาพตามมาตรฐานที่กำหนดไว้ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2544, น. 2) จากความสำคัญของการประกันคุณภาพการศึกษาพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 จึงได้กำหนดการประกันคุณภาพไว้ในหมวด 6 ว่าด้วยมาตรฐานและการประกันคุณภาพการศึกษาโดยได้กำหนดให้มีระบบการประกันคุณภาพการศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาทุกระดับ ประกอบด้วยระบบประกันคุณภาพภายใน และระบบประกันคุณภาพภายนอก โดยให้ถือว่า การประกันคุณภาพภายในเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการบริหารการศึกษาที่ต้องดำเนินการอย่างต่อเนื่องและเปิดเผยต่อสาธารณชน เพื่อนำไปสู่การพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาและเพื่อรองรับการประเมินคุณภาพภายนอก และให้มีสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (สมศ.) มีฐานะเป็นองค์กรมหาชนทำหน้าที่พัฒนาเกณฑ์ วิธีการประเมินคุณภาพภายนอกและทำการประเมินผลการจัดการศึกษาเพื่อให้มีการตรวจสอบคุณภาพของสถานศึกษา โดยคำนึงถึงความมุ่งหมาย หลักการ และแนวการจัดการศึกษาในแต่ละระดับ รวมถึงให้มีการประเมินคุณภาพภายนอกของสถานศึกษาทุกแห่งอย่างน้อยหนึ่งครั้งในทุกห้าปีนับตั้งแต่การประเมินครั้งสุดท้าย และเสนอผลการประเมินต่อหน่วยงานที่เกี่ยวข้องและสาธารณชน (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, 2542, น.24-25) ในการนี้ สมศ.ในฐานะหน่วยงานประเมินคุณภาพภายนอกได้ดำเนินการประเมินคุณภาพภายนอกทุกระดับการศึกษามาแล้วสามรอบ โดยการประเมินคุณภาพภายนอกกรอบสามได้ดำเนินการประเมินในช่วงปี พ.ศ. 2554-2558 เฉพาะกรณีของจังหวัดนนทบุรี สมศ.ได้จัดให้มีการประเมินคุณภาพภายนอกครบทุกระดับการศึกษาในปี พ.ศ. 2558 ตั้งแต่

ระดับอนุบาลจนถึงระดับอุดมศึกษา และเพื่อให้เห็นภาพรวมของคุณภาพการศึกษารอบสามของจังหวัดนนทบุรี ผู้เขียนในฐานะอาจารย์ประจำสาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช สนใจที่จะสังเคราะห์ผลการประเมินคุณภาพภายนอกของจังหวัดนนทบุรีตั้งแต่ระดับอนุบาลจนถึงระดับอุดมศึกษา โดยคาดหวังว่าผลการสังเคราะห์จะเป็นประโยชน์ต่อการนำไปใช้ในการวางแผนปรับปรุงและพัฒนาคุณภาพการศึกษาของจังหวัดนนทบุรีให้มีคุณภาพยิ่งขึ้นในโอกาสต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

เพื่อสังเคราะห์ผลการประเมินคุณภาพภายนอกกรอบสามของสถานศึกษาในจังหวัดนนทบุรี

ขอบเขตของการวิจัย

1. การวิจัยครั้งนี้เป็นการสังเคราะห์ผลการประเมินคุณภาพภายนอกกรอบสาม (พ.ศ.2554-2558) ของจังหวัดนนทบุรี ซึ่งมีสถานศึกษาที่ได้รับการประเมินคุณภาพภายนอกทั้งหมดจำนวน 402 แห่ง จำแนกเป็น ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก จำนวน 168 แห่ง สถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน จำนวน 211 แห่ง สถานศึกษาสังกัดสำนักงานการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย จำนวน 6 แห่ง สถานศึกษาระดับอาชีวศึกษา จำนวน 11 แห่ง และระดับอุดมศึกษา จำนวน 6 แห่ง ซึ่งเป็นผลการประเมินคุณภาพภายนอกที่ยังไม่นับรวมสถานศึกษาที่ร้องขอรับการประเมินซ่อมเสริมในปี พ.ศ. 2558-2559

2. การสังเคราะห์ผลการประเมินคุณภาพภายนอกกรอบสามครอบคลุมในด้านข้อมูลพื้นฐานของสถานศึกษา ผลการประเมินคุณภาพตามตัวบ่งชี้พื้นฐาน ตัวบ่งชี้อัตลักษณ์ ตัวบ่งชี้มาตรการส่งเสริม และผลการรับรองมาตรฐานของสถานศึกษา

วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากร ประชากรในการวิจัยครั้งนี้ คือ รายงานผลการประเมินคุณภาพภายนอก ของสถานศึกษารอบสามในจังหวัดนนทบุรีที่ได้รับการประเมินคุณภาพภายนอกจาก สมศ. ในช่วงปี พ.ศ. 2554 – 2558 จำนวนทั้งสิ้น 402 แห่ง จำแนกเป็น ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก จำนวน 168 แห่ง สถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน จำนวน 211 แห่ง สถานศึกษาสังกัดสำนักงานการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย จำนวน 6 แห่ง สถานศึกษาระดับอาชีวศึกษา จำนวน 11 แห่ง และสถานศึกษาระดับอุดมศึกษา จำนวน 6 แห่ง

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสรุปผลการประเมินคุณภาพรอบสาม และแบบบันทึกข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูล ดำเนินการดังนี้

1. รวบรวมผลการประเมินคุณภาพภายนอกกรอบสามจากเว็บไซต์ของสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (สมศ.)

2. ตรวจสอบความสมบูรณ์ของผลการประเมินคุณภาพภายนอกกรอบสามของสถานศึกษาทุกระดับ และกรอกข้อมูลผลการประเมินคุณภาพภายนอกกรอบสามลงในแบบสังเคราะห์ผลการประเมิน ตรวจสอบความถูกต้องของการกรอกข้อมูลจนได้ข้อมูลที่ถูกต้อง

3. สรุปข้อค้นพบที่ได้จากการวิเคราะห์ผลการประเมินคุณภาพภายนอกเพื่อนำมาแจกแจงตามประเด็นเนื้อหา

4. ตรวจสอบความถูกต้องและความสมบูรณ์ของข้อมูลเพื่อดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลต่อไป
การวิเคราะห์ข้อมูล ข้อมูลเชิงปริมาณวิเคราะห์โดยใช้ ความถี่ ร้อยละ และค่าเฉลี่ย ส่วนข้อมูลเชิงคุณภาพวิเคราะห์โดยการวิเคราะห์เนื้อหา

สรุปผลการวิจัย

ผลการประเมินภายนอกโดยสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา ของสถานศึกษาที่เข้ารับการประเมินรอบสาม (พ.ศ.2554-2558) ของจังหวัดนนทบุรี ผลการประเมินสรุปได้ดังนี้

1. ผลการประเมินคุณภาพภายนอกกรอบสามของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก

สถานศึกษาจังหวัดนนทบุรีที่เปิดสอนระดับเด็กเล็กโดยศูนย์พัฒนาเด็กเล็กได้รับการประเมินคุณภาพภายนอกกรอบสาม ซึ่งเป็นการประเมินคุณภาพภายนอกแรกของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก เป็นการประเมินเพื่อชี้ทิศทางการพัฒนาคุณภาพมาตรฐานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในภาพรวม จะไม่ตัดสินรับรองหรือไม่รับรองมาตรฐานการศึกษา แต่จะกำหนดเพียงว่าได้รับการประเมินคุณภาพภายนอกจาก สมศ. แล้ว ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กของจังหวัดนนทบุรีได้รับการประเมินคุณภาพภายนอกแรก จำนวนทั้งสิ้น 168 แห่ง จำแนกเป็น อำเภอเมือง จำนวน 40 แห่ง อำเภอปากเกร็ด จำนวน 40 แห่ง อำเภอบางบัวทอง จำนวน 26 แห่ง อำเภอบางกรวย จำนวน 26 แห่ง อำเภอไทรน้อย จำนวน 19 แห่ง และอำเภอบางใหญ่ จำนวน 17 แห่ง

2. ผลการประเมินคุณภาพภายนอกกรอบสามระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน

2.1 ผลการตัดสินรับรอง-ไม่รับรองสถานศึกษา สถานศึกษาจังหวัดนนทบุรี ที่เปิดสอนระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานที่ได้รับการประเมินคุณภาพภายนอกกรอบสาม จำนวนทั้งสิ้น 211 แห่ง พบว่า มีสถานศึกษาที่ได้รับการรับรองมาตรฐาน จำนวน 160 แห่ง คิดเป็นร้อยละ 75.83 ไม่ได้รับการรับรองมาตรฐาน จำนวน 51 แห่ง คิดเป็นร้อยละ 24.17 เมื่อจำแนกตามสังกัด พบว่า สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (สพฐ.) ได้รับการรับรองมาตรฐาน จำนวน 80 แห่ง คิดเป็นร้อยละ 67.23 ไม่ได้รับการรับรองมาตรฐาน จำนวน 39 แห่ง คิดเป็นร้อยละ 32.77 สังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน (สช.) ได้รับการรับรองมาตรฐาน จำนวน 42 แห่ง คิดเป็นร้อยละ 89.36 ไม่ได้รับการรับรองมาตรฐาน จำนวน 5 แห่ง คิดเป็นร้อยละ 10.64 และสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (อปท.) ได้รับการรับรองมาตรฐาน จำนวน 38 แห่ง คิดเป็นร้อยละ 84.44 ไม่ได้รับการรับรองมาตรฐาน จำนวน 7 แห่ง คิดเป็นร้อยละ 15.56 ดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 ผลการตัดสินรับรอง-ไม่รับรองคุณภาพภายนอกกรอบสามระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน จำแนกตามสังกัด

จังหวัดนนทบุรี	รับรอง			ไม่รับรอง	รวม
	ดีมาก	ดี	รวม		
สพฐ.	15 (12.61)	65 (54.62)	80 (67.23)	39 (32.77)	119
สช.	10 (21.28)	32 (68.09)	42 (89.36)	5 (10.64)	47
อปท.	6 (13.33)	32 (71.11)	38 (84.44)	7 (15.56)	45
ภาพรวมทั้งจังหวัด	31 (14.69)	129 (61.14)	160 (75.83)	51 (24.17)	211

เมื่อจำแนกตามขนาดสถานศึกษา พบว่า สถานศึกษาขนาดเล็กได้รับการรับรองมาตรฐาน จำนวน 69 แห่ง คิดเป็นร้อยละ 76.67 ไม่ได้รับการรับรองมาตรฐาน จำนวน 21 แห่ง คิดเป็นร้อยละ 23.33 สถานศึกษานขนาดกลางได้รับการรับรองมาตรฐาน จำนวน 54 แห่ง คิดเป็นร้อยละ 72.00 ไม่ได้รับการรับรองมาตรฐาน จำนวน 21 แห่ง คิดเป็นร้อยละ 28.00 สถานศึกษานขนาดใหญ่ได้รับการรับรองมาตรฐาน จำนวน 18 แห่ง คิดเป็นร้อยละ 69.23 ไม่ได้รับการรับรองมาตรฐาน จำนวน 8 แห่ง คิดเป็นร้อยละ 30.77 และสถานศึกษานขนาดใหญ่พิเศษได้รับการรับรองมาตรฐาน จำนวน 19 แห่ง คิดเป็นร้อยละ 95.00 ไม่ได้รับการรับรองมาตรฐาน จำนวน 1 แห่ง คิดเป็นร้อยละ 5.00 ดังตารางที่ 2

ตารางที่ 2 ผลการตัดสินรับรอง-ไม่รับรองคุณภาพภายนอกกรอบสามระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานจำแนกตามขนาดสถานศึกษา

ขนาดสถานศึกษา	รับรอง			ไม่รับรอง	รวม
	ดีมาก	ดี	รวม		
เล็ก	14 (15.56)	55 (61.11)	69 (76.67)	21 (23.33)	90
กลาง	7 (9.33)	47 (62.67)	54 (72.00)	21 (28.00)	75
ใหญ่	2 (7.69)	16 (61.54)	18 (69.23)	8 (30.77)	26
ใหญ่พิเศษ	8 (40.00)	11 (55.00)	19 (95.00)	1 (5.00)	20
ภาพรวมทั้งจังหวัด	31 (14.69)	129 (61.14)	160 (75.83)	51 (24.17)	211

2.2 คะแนนเฉลี่ยรายตัวบ่งชี้ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน

สถานศึกษาจังหวัดนนทบุรีระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานที่ได้รับการประเมินคุณภาพภายนอกกรอบสามจำนวนทั้งสิ้น 211 แห่ง พบว่า มีคะแนนเฉลี่ยผลการประเมินโดยภาพรวมเท่ากับ 4.24 อยู่ในระดับคุณภาพดี เมื่อพิจารณารายตัวบ่งชี้ พบว่า ตัวบ่งชี้ที่มีคะแนนเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ ตัวบ่งชี้ที่ 9 ผลการพัฒนาให้บรรลุตามปรัชญา ปณิธาน/วิสัยทัศน์ พันธกิจและวัตถุประสงค์ของการจัดตั้งสถานศึกษา มีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 4.94 อยู่ในระดับคุณภาพดีมาก รองลงมาคือ ตัวบ่งชี้ที่ 10 ผลการพัฒนาตามจุดเน้นและจุดเด่นที่ส่งผลสะท้อนเป็นเอกลักษณ์ของสถานศึกษา มีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 4.91 อยู่ในระดับคุณภาพดีมาก ส่วนตัวบ่งชี้ที่มีคะแนนเฉลี่ยต่ำสุด ได้แก่ ตัวบ่งชี้ที่ 5 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียน มีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 2.67 อยู่ในระดับคุณภาพพอใช้ เมื่อเปรียบเทียบผลการประเมินคุณภาพภายนอกระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานกับภาพรวมของประเทศและสำนักงานศึกษาธิการภาค 1 พบว่า ผลการประเมินคุณภาพภายนอกระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานของจังหวัดนนทบุรีสูงกว่าภาพรวมระดับประเทศและสำนักงานศึกษาธิการภาค 1 เมื่อพิจารณารายตัวบ่งชี้ก็พบว่าคุณภาพการศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานจังหวัดนนทบุรีทุกตัวบ่งชี้สูงกว่าภาพรวมของประเทศและสำนักงานศึกษาธิการภาค 1 ทุกตัวบ่งชี้ ดังตารางที่ 3

ตารางที่ 3 เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยผลการประเมินคุณภาพภายนอกกรอบสามระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน
รายตัวบ่งชี้ของจังหวัดนนทบุรี กับสำนักงานศึกษาธิการภาค 1 และภาพรวมของประเทศ

ตัวบ่งชี้	ค่า น้ำหนัก	นนทบุรี คะแนน เฉลี่ย	สำนักงาน ศึกษาธิการ ภาค 1	ภาพรวม ของ ประเทศ
ตัวบ่งชี้พื้นฐาน				
1. ผู้เรียนมีสุขภาพกายและสุขภาพจิตที่ดี	10	9.54 (4.77) ดีมาก	9.48 (4.74)	9.47 (4.74)
2. ผู้เรียนมีคุณธรรม จริยธรรมและค่านิยมที่พึงประสงค์	10	9.44 (4.72) ดีมาก	9.41 (4.70)	9.44 (4.72)
3. ผู้เรียนมีความใฝ่รู้ และเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง	10	9.10 (4.55) ดีมาก	8.92 (4.46)	8.87 (4.43)
4. ผู้เรียนคิดเป็น ทำเป็น	10	8.88 (4.44) ดี	8.72 (4.36)	8.64 (4.32)

ตารางที่ 3 (ต่อ)

ตัวบ่งชี้	ค่าน้ำหนัก	นนทบุรี คะแนนเฉลี่ย	สำนักงาน ศึกษาธิการ ภาค 1	ภาพรวม ของประเทศ
5. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียน	20	10.68 (2.67) พอใช้	9.51 (2.38)	9.53 (2.38)
6. ประสิทธิภาพของการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ	10	8.40 (4.20) ดี	8.23 (4.11)	8.19 (4.10)
7. ประสิทธิภาพของการบริหารจัดการและการพัฒนาสถานศึกษา	5	4.64 ดีมาก	4.59	4.53
8. พัฒนาการของการประกันคุณภาพภายในโดยสถานศึกษาและต้นสังกัด	5	4.68 ดีมาก	4.49	4.48
ตัวบ่งชี้อัตลักษณ์				
9. ผลการพัฒนาให้บรรลุตามปรัชญา ปณิธาน/วิสัยทัศน์ พันธกิจและวัตถุประสงค์ของการจัดตั้งสถานศึกษา	5	4.94 ดีมาก	4.81	4.75
10. ผลการพัฒนาตามจุดเน้นและจุดเด่นที่ส่งผลสะท้อนเป็นเอกลักษณ์ของสถานศึกษา	5	4.91 ดีมาก	4.85	4.78
ตัวบ่งชี้มาตรการส่งเสริม				
11. ผลการดำเนินงาน โครงการพิเศษเพื่อส่งเสริมบทบาทของสถานศึกษา	5	4.87 ดีมาก	4.77	4.74
12. ผลการส่งเสริมพัฒนาสถานศึกษาเพื่อยกระดับมาตรฐานรักษามาตรฐาน และพัฒนาสู่ความเป็นเลิศที่สอดคล้องกับแนวทางการปฏิรูปการศึกษา	5	4.79 ดีมาก	4.69	4.53
คะแนนรวม	100 (5)	84.77 (4.24)	82.41 (4.12)	81.87 (4.09)

3. ผลการประเมินคุณภาพภายนอกกรอบสามของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย

สถานศึกษาสังกัดสำนักงานการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดนนทบุรี ที่ได้รับการประเมินคุณภาพภายนอกกรอบสาม จำนวน 6 แห่ง ประกอบด้วย กศน.อำเภอเมืองนนทบุรี กศน.อำเภอปากเกร็ด กศน.อำเภอบางบัวทอง กศน.อำเภอบางกรวย กศน.อำเภอไทรน้อย และกศน.อำเภอบางใหญ่ ผลการประเมินคุณภาพภายนอกกรอบสาม พบว่า สถานศึกษา กศน.อำเภอได้รับการรับรองมาตรฐาน จำนวน 5 แห่ง คิดเป็นร้อยละ 83.33 และไม่ได้รับการรับรองมาตรฐาน จำนวน 1 แห่ง คิดเป็นร้อยละ 17.67 สำหรับสถานศึกษา กศน.อำเภอที่ได้รับการรับรองมาตรฐานทั้ง 5 แห่งมีผลการประเมินคุณภาพภายนอกอยู่ในระดับดี

4. ผลการประเมินภายนอกกรอบสามด้านการอาชีวศึกษา

4.1 ผลการตัดสินรับรอง-ไม่รับรองสถานศึกษา สถานศึกษาอาชีวศึกษาจังหวัดนนทบุรี ที่ได้รับการประเมินคุณภาพภายนอกกรอบสาม จำนวนทั้งสิ้น 11 แห่ง พบว่า มีสถานศึกษาที่ได้รับการรับรองมาตรฐาน จำนวน 6 แห่ง คิดเป็นร้อยละ 54.55 โดยมีระดับคุณภาพดีมาก จำนวน 1 แห่ง คิดเป็นร้อยละ 9.09 ระดับคุณภาพดี จำนวน 5 แห่ง คิดเป็นร้อยละ 45.45 และมีสถานศึกษาที่ไม่ได้รับการรับรองมาตรฐาน จำนวน 5 แห่ง คิดเป็นร้อยละ 45.45 เมื่อจำแนกตามสังกัด พบว่า สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา (สอศ.) ได้รับการรับรองมาตรฐาน จำนวน 1 แห่ง คิดเป็นร้อยละ 100 สังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน (สช.) ได้รับการรับรองมาตรฐาน จำนวน 5 แห่ง คิดเป็นร้อยละ 50.00 ไม่ได้รับการรับรองมาตรฐาน จำนวน 5 แห่ง คิดเป็นร้อยละ 50.00 ดังตารางที่ 4

ตารางที่ 4 ผลการตัดสินรับรอง-ไม่รับรองคุณภาพภายนอกกรอบสามด้านการอาชีวศึกษา จำแนกตามสังกัด

สังกัด	รับรอง			ไม่รับรอง	รวม
	ดีมาก	ดี	รวม		
สอศ.	-	1	1	-	1
		(100)	(100)		
สช.	1	4	5	5	10
	(10.00)	(40.00)	(50.00)	(50.00)	
ภาพรวมทั้งจังหวัด	1	5	6	5	11
	(9.09)	(45.45)	(54.55)	(45.45)	

เมื่อจำแนกตามขนาดสถานศึกษา พบว่า สถานศึกษาขนาดเล็กได้รับการรับรองมาตรฐาน จำนวน 2 แห่ง คิดเป็นร้อยละ 33.33 ไม่ได้รับการรับรองมาตรฐาน จำนวน 4 แห่ง คิดเป็นร้อยละ 66.67 สถานศึกษาขนาดกลางได้รับการรับรองมาตรฐานจำนวน 3 แห่ง คิดเป็นร้อยละ 75.00 ไม่ได้รับการรับรองมาตรฐาน จำนวน 1 แห่ง

คิดเป็นร้อยละ 25.00 และสถานศึกษาขนาดใหญ่ได้รับการรับรองมาตรฐาน จำนวน 1 แห่ง คิดเป็นร้อยละ 100
ดังตารางที่ 5

ตารางที่ 5 ผลการตัดสินรับรอง-ไม่รับรองคุณภาพภายนอกกรอบสามด้านการอาชีวศึกษา จำแนกตามขนาดสถานศึกษา

ขนาด	รับรอง			ไม่รับรอง	รวม
	ดีมาก	ดี	รวม		
เล็ก	-	2	2	4	6
		(33.33)	(33.33)	(66.67)	
กลาง	-	3	3	1	4
		(75.00)	(75.00)	(25.00)	
ใหญ่	1	-	1	-	1
	(100)		(100)		
ภาพรวมทั้งจังหวัด	1	5	6	5	11
	(9.09)	(45.45)	(54.55)	(45.45)	

4.2 คะแนนเฉลี่ยรายตัวบ่งชี้ระดับอาชีวศึกษา

สถานศึกษาอาชีวศึกษาจังหวัดนนทบุรี ที่ได้รับการประเมินคุณภาพภายนอกกรอบสาม จำนวนทั้งสิ้น 11 แห่ง พบว่า มีคะแนนเฉลี่ยผลการประเมินในภาพรวมเท่ากับ 3.56 อยู่ในระดับคุณภาพดี เมื่อพิจารณารายตัวบ่งชี้พบว่า ตัวบ่งชี้ที่มีคะแนนเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ ตัวบ่งชี้ที่ 17 การพัฒนาสถานศึกษาให้เป็นแหล่งเรียนรู้ มีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 4.32 อยู่ในระดับคุณภาพดี รองลงมาคือ ตัวบ่งชี้ที่ 16 ผลการพัฒนาคุณภาพครู และตัวบ่งชี้ที่ 18 การสร้างการมีส่วนร่วมและการขยายโอกาสทางการศึกษา มีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 4.23 อยู่ในระดับคุณภาพดี ส่วนตัวบ่งชี้ที่มีคะแนนเฉลี่ยต่ำสุด ได้แก่ ตัวบ่งชี้ที่ 5 ผลงานที่เป็นนวัตกรรม สิ่งประดิษฐ์สร้างสรรค์ หรืองานวิจัยของครูที่ได้นำไปใช้ประโยชน์ มีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 1.89 อยู่ในระดับคุณภาพต้องปรับปรุง เมื่อเปรียบเทียบผลการประเมินคุณภาพภายนอกระดับอาชีวศึกษากับภาพรวมของประเทศและสำนักงานศึกษาธิการภาค 1 พบว่า ผลการประเมินคุณภาพภายนอกระดับอาชีวศึกษาของจังหวัดนนทบุรี ในภาพรวมและรายตัวบ่งชี้ส่วนใหญ่ต่ำกว่าภาพรวมระดับประเทศและสำนักงานศึกษาธิการภาค 1 ดังตารางที่ 6

ตารางที่ 6 เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยผลการประเมินคุณภาพภายนอกกรอบสามด้านการอาชีวศึกษารายตัวบ่งชี้
ของจังหวัดนนทบุรี กับสำนักงานศึกษาธิการภาค 1 และภาพรวมของประเทศ

ตัวบ่งชี้	ค่า น้ำหนัก	นนทบุรี คะแนน เฉลี่ย	สำนักงาน ศึกษาธิการ ภาค 1	ภาพรวม ของ ประเทศ
ตัวบ่งชี้พื้นฐาน				
1. ผู้สำเร็จการศึกษาได้งานทำหรือประกอบอาชีพอิสระในสาขาที่เกี่ยวข้องภายใน 1 ปี	5	3.63 ดี	3.86	3.98
2. ผู้เรียนมีความรู้และทักษะที่จำเป็นในการทำงาน	5	3.00 พอใช้	3.17	3.19
3. ผู้เรียนผ่านการทดสอบมาตรฐานทางวิชาชีพจากองค์กรที่เป็นที่ยอมรับ	5	3.90 ดี	4.20	4.10
4. ผลงานที่เป็นโครงการทางวิชาชีพ หรือสิ่งประดิษฐ์ของผู้เรียนที่ได้นำไป ใช้ประโยชน์	5	2.32 ต้อง ปรับปรุง	2.39	2.44
5. ผลงานที่เป็นนวัตกรรม สิ่งประดิษฐ์สร้างสรรค์ หรืองานวิจัยของครูที่ได้นำไปใช้ประโยชน์	5	1.89 ต้อง ปรับปรุง	2.28	2.57
6. ผลการให้บริการวิชาการและวิชาชีพที่ส่งเสริมการพัฒนาทักษะของผู้เรียน	5	2.97 พอใช้	3.67	3.90
7. ผู้เรียนได้เรียนรู้จากประสบการณ์จริง	5	3.39 พอใช้	4.03	4.05
8. ผลการปฏิบัติหน้าที่ของคณะกรรมการและผู้บริหารสถานศึกษา				
8.1 ผลการปฏิบัติหน้าที่ของคณะกรรมการสถานศึกษา	5	3.67 ดี	3.82	4.13
8.2 ผลการปฏิบัติหน้าที่ของผู้บริหารสถานศึกษา	5	3.68 ดี	3.80	4.12
9. ผลการใช้ระบบฐานข้อมูลสารสนเทศในการบริหารจัดการ	5	3.64 ดี	3.81	3.96
10. ผลการพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษา	5	3.61 ดี	3.96	4.18
11. ผลการบริหารความเสี่ยง	5	3.88 ดี	4.22	4.40
12. ผลการสร้างการมีส่วนร่วมในการประกันคุณภาพ	5	3.29 พอใช้	3.82	4.07

ตารางที่ 6 (ต่อ)

ตัวบ่งชี้	ค่าน้ำหนัก	นนทบุรี คะแนนเฉลี่ย	สำนักงาน ศึกษาธิการ ภาค 1	ภาพรวม ของประเทศ
13. การพัฒนาสถานศึกษาจากผลการประเมินคุณภาพภายใน	5	3.58 ดี	3.65	3.89
ตัวบ่งชี้อัตลักษณ์				
14. ผลการพัฒนาตามปรัชญา ปณิธาน/วิสัยทัศน์ พันธกิจ และจุดเน้นและจุดเด่นของสถานศึกษา				
14.1 ผลการพัฒนาอัตลักษณ์ของผู้เรียนตามปรัชญา ปณิธาน/วิสัยทัศน์ พันธกิจ และวัตถุประสงค์การจัดตั้งสถานศึกษา	5	3.96 ดี	4.26	4.37
14.2 ผลการพัฒนาตามจุดเน้นและจุดเด่นที่ส่งผลสะท้อนเป็นเอกลักษณ์ของสถานศึกษา	5	3.96 ดี	4.17	4.29
ตัวบ่งชี้มาตรการส่งเสริม				
15. ผลการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน	5	4.14 ดี	4.20	4.36
16. ผลการพัฒนาคุณภาพครู	5	4.23 ดี	4.18	4.30
17. การพัฒนาสถานศึกษาให้เป็นแหล่งเรียนรู้	5	4.32 ดี	4.23	4.24
18. การสร้างการมีส่วนร่วมและการขยายโอกาสทางการศึกษา	5	4.23 ดี	4.28	4.27
คะแนนรวม	100	71.26 (5)	75.99 (3.80)	78.80 (3.94)

5. ผลการประเมินคุณภาพภายนอกกรอบสามระดับอุดมศึกษา

5.1 ผลการตัดสินรับรอง-ไม่รับรองสถานศึกษา สถานศึกษาระดับอุดมศึกษาจังหวัดนนทบุรี ภายใต้สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา ที่ได้รับการประเมินคุณภาพภายนอกกรอบสาม จำนวนทั้งสิ้น 6 แห่ง พบว่ามีสถานศึกษาที่ได้รับการรับรองมาตรฐานจำนวนทั้งสิ้น 6 แห่ง คิดเป็นร้อยละ 100 โดยมีระดับคุณภาพดีมากจำนวน 3 แห่ง คิดเป็นร้อยละ 50.00 ระดับคุณภาพดี จำนวน 3 แห่ง คิดเป็นร้อยละ 50.00 เมื่อจำแนกตามประเภทพบว่า มหาวิทยาลัยในสังกัดรัฐ ได้รับการรับรองมาตรฐาน จำนวน 4 แห่ง คิดเป็นร้อยละ 100 และวิทยาลัยเอกชน ได้รับการรับรองมาตรฐาน จำนวน 2 แห่ง คิดเป็นร้อยละ 100 ดังตารางที่ 7

**ตารางที่ 7 ผลการตัดสินรับรอง-ไม่รับรองคุณภาพภายนอกสถานศึกษาระดับอุดมศึกษา จำแนกตามประเภท
(สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา)**

ประเภท	รับรอง			ไม่รับรอง	รวม
	ดีมาก	ดี	รวม		
ม.ในสังกัดรัฐ	1 (25.00)	3 (75.00)	4 (100)	-	4
วิทยาลัยเอกชน	2 (100)	-	2 (100)	-	2
ทั้งจังหวัด	3 (50.00)	3 (50.00)	6 (100)	-	6

5.2. คะแนนเฉลี่ยรายตัวบ่งชี้ระดับอุดมศึกษา

สถานศึกษาระดับอุดมศึกษาจังหวัดนนทบุรี ภายใต้สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา ที่ได้รับการประเมินคุณภาพภายนอกกรอบสาม จำนวนทั้งสิ้น 6 แห่ง พบว่า มีคะแนนเฉลี่ยผลการประเมินในภาพรวมเท่ากับ 4.44 อยู่ในระดับคุณภาพดี เมื่อพิจารณารายตัวบ่งชี้ พบว่า ตัวบ่งชี้ที่มีคะแนนเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ ตัวบ่งชี้ที่ 8 ผลการนำความรู้และประสบการณ์จากการให้บริการวิชาการมาใช้ในการพัฒนาการเรียนการสอนและ/หรือการวิจัย ตัวบ่งชี้ที่ 9 ผลการเรียนรู้และเสริมสร้างความเข้มแข็งของชุมชนหรือองค์กรภายนอก ตัวบ่งชี้ที่ 10 การส่งเสริมและสนับสนุนด้านศิลปะและวัฒนธรรม ตัวบ่งชี้ที่ 11 การพัฒนาสุนทรียภาพในมิติทางศิลปะและวัฒนธรรม และตัวบ่งชี้ที่ 18.1 ผลการชื่นชม ป้องกัน หรือแก้ปัญหาของสังคมในประเด็นที่ 1 ภายในสถาบัน มีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 5.00 อยู่ในระดับคุณภาพดีมาก ส่วนตัวบ่งชี้ที่มีคะแนนเฉลี่ยต่ำสุด ได้แก่ ตัวบ่งชี้ที่ 5 งานวิจัยหรืองานสร้างสรรค์ที่ได้รับการตีพิมพ์หรือเผยแพร่ มีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 3.20 อยู่ในระดับคุณภาพพอใช้ ดังตารางที่ 8

**ตารางที่ 8 ผลการประเมินรายตัวบ่งชี้ของสถานศึกษาระดับอุดมศึกษา (สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา)
ในจังหวัดนนทบุรี**

ตัวบ่งชี้	ค่าน้ำหนัก	คะแนนเฉลี่ย	ระดับคุณภาพ
ตัวบ่งชี้พื้นฐาน			
ด้านคุณภาพบัณฑิต			
1. บัณฑิตปริญญาตรีที่ได้งานทำหรือประกอบอาชีพอิสระภายใน 1 ปี	5	4.55	ดีมาก
2. คุณภาพของบัณฑิตปริญญาตรี โท และเอก ตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ	5	4.28	ดี
3. ผลงานของผู้สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาโทที่ได้รับการตีพิมพ์หรือเผยแพร่	5	3.33	พอใช้

ตารางที่ 8 (ต่อ)

ตัวบ่งชี้	ค่าน้ำหนัก	คะแนนเฉลี่ย	ระดับคุณภาพ
ตัวบ่งชี้พื้นฐาน			
ด้านคุณภาพบัณฑิต			
4. ผลงานของผู้สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาเอกที่ได้รับการตีพิมพ์หรือเผยแพร่	5	3.89	ดี
ด้านงานวิจัยและงานสร้างสรรค์			
5. งานวิจัยหรืองานสร้างสรรค์ที่ได้รับการตีพิมพ์หรือเผยแพร่	5	3.20	พอใช้
6. งานวิจัยหรืองานสร้างสรรค์ที่นำไปใช้ประโยชน์	5	4.91	ดีมาก
7. ผลงานวิชาการที่ได้รับการรับรองคุณภาพ	5	4.83	ดีมาก
ด้านการบริการวิชาการแก่สังคม			
8. ผลการนำความรู้และประสบการณ์จากการให้บริการวิชาการมาใช้ในการพัฒนาการเรียนการสอนและ/หรือการวิจัย	5	5.00	ดีมาก
9. ผลการเรียนรู้และเสริมสร้างความเข้มแข็งของชุมชนหรือองค์กรภายนอก	5	5.00	ดีมาก
ด้านการทำนุบำรุงศิลปะและวัฒนธรรม			
10. การส่งเสริมและสนับสนุนด้านศิลปะและวัฒนธรรม	5	5.00	ดีมาก
11. การพัฒนาสุนทรียภาพในมิติทางศิลปะและวัฒนธรรม	5	5.00	ดีมาก
<i>คะแนนเฉลี่ยผลการประเมิน 11 ตัวบ่งชี้ (1)</i>		4.47	ดี
ด้านการบริหารและการพัฒนาสถาบัน			
12. การปฏิบัติตามบทบาทหน้าที่ของสภาสถาบัน	5	4.38	ดี
13. การปฏิบัติตามบทบาทหน้าที่ของผู้บริหารสถาบัน	5	4.59	ดีมาก
14. การพัฒนาคณาจารย์	5	3.29	พอใช้
ด้านการพัฒนาและประกันคุณภาพภายใน			
15. ผลประเมินการประกันคุณภาพภายในรับรองโดยต้นสังกัด	5	4.56	ดีมาก
ตัวบ่งชี้อัตลักษณ์			
16. ผลการพัฒนาตามอัตลักษณ์สถาบัน			
16.1 ผลการบริหารสถาบันให้เกิดอัตลักษณ์	5	4.50	ดี
16.2 ผลการพัฒนาบัณฑิตตามอัตลักษณ์	5	4.33	ดี
17. ผลการพัฒนาตามจุดเน้นและจุดเด่นที่ส่งผลสะท้อนเป็นเอกลักษณ์ของสถาบัน	5	4.50	ดี

ตารางที่ 8 (ต่อ)

ตัวบ่งชี้	ค่าน้ำหนัก	คะแนนเฉลี่ย	ระดับคุณภาพ
ตัวบ่งชี้มาตรการส่งเสริม			
18. ผลการชี้แนะ ป้องกัน หรือแก้ปัญหาของสังคมในด้านต่าง ๆ			
18.1 ผลการชี้แนะ ป้องกัน หรือแก้ปัญหาของสังคมในประเด็นที่ 1 ภายในสถาบัน	5	5.00	ดีมาก
18.2 ผลการชี้แนะ ป้องกัน หรือแก้ปัญหาของสังคมในประเด็นที่ 2 ภายนอกสถาบัน	5	4.50	ดี
คะแนนเฉลี่ยผลการประเมิน 18 ตัวบ่งชี้ (2)	100	88.61	ดี
	(5)	(4.44)	

อภิปรายผล

ข้อค้นพบจากการสังเคราะห์ผลการประเมินคุณภาพภายนอกกรอบสาม มีประเด็นสำคัญที่นำมาอภิปราย ดังนี้

1. ผลการประเมินคุณภาพภายนอกของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กของจังหวัดนนทบุรี เป็นการประเมินคุณภาพการจัดการศึกษาสำหรับเด็กเล็กรอบแรก จำนวน 168 แห่ง เป็นการประเมินคุณภาพภายนอกสถานศึกษาที่ไม่ตัดสินรับรองหรือไม่รับรองมาตรฐานการศึกษา ที่เป็นเช่นนี้เพราะ การประเมินคุณภาพภายนอกสถานศึกษาของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กเป็นการประเมินคุณภาพภายนอกแรกที่เน้นการประเมินเพื่อชี้ทิศทางการพัฒนาคุณภาพการศึกษา ซึ่งสอดคล้องกับการประเมินคุณภาพภายนอกระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานที่ประเมินรอบแรกในปี พ.ศ. 2544-2548 เป็นการประเมินเพื่อชี้ทิศทางการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานเช่นกัน ดังนั้นการประเมินคุณภาพภายนอกรอบแรกจะเป็นการให้ข้อมูลผลการประเมินแก่ผู้จัดการศึกษาของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กได้ทราบว่าเด็กมีพัฒนาการด้านร่างกาย ด้านจิตใจและอารมณ์ ด้านสังคม และด้านสติปัญญามีคุณภาพอยู่ในระดับใด ทราบจุดเด่นและจุดที่ควรพัฒนาของผู้เรียน ครู ผู้บริหาร และสถานศึกษา เพื่อที่สถานศึกษาจะได้นำผลการประเมินคุณภาพภายนอกไปใช้ในการปรับปรุงและพัฒนาคุณภาพการศึกษาให้มีคุณภาพยิ่งขึ้นต่อไป

2. ผลการประเมินคุณภาพภายนอกกรอบสามระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน สถานศึกษาจังหวัดนนทบุรีที่เปิดสอนระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานที่ได้รับการประเมินคุณภาพภายนอกกรอบสามจำนวนทั้งสิ้น 211 แห่ง พบว่ามีสถานศึกษาที่ได้รับการรับรองมาตรฐาน จำนวน 160 แห่ง คิดเป็นร้อยละ 75.83 และไม่ได้รับการรับรองมาตรฐานจำนวน 51 แห่ง คิดเป็นร้อยละ 24.17 ซึ่งผลการประเมินคุณภาพรอบสาม (พ.ศ. 2554-2558) สถานศึกษาได้รับการรับรองมาตรฐานน้อยกว่าผลการประเมินคุณภาพภายนอกสอง (พ.ศ. 2549-2553) ที่สมศ. ให้การรับรองมาตรฐานร้อยละ 83.72 (กิริติ วัชรสินธุ์ และคณะ, 2555) ที่เป็นเช่นนี้เพราะการประเมินคุณภาพภายนอกกรอบสาม

(พ.ศ. 2553-2558) สถานศึกษาส่วนใหญ่ไม่ผ่านเกณฑ์ในกลุ่มตัวบ่งชี้พื้นฐาน ตัวบ่งชี้ที่ 5 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียน ที่ใช้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระดับชาติ (O-NET) ของนักเรียนในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 และมัธยมศึกษาปีที่ 6 ซึ่งนักเรียนได้คะแนนการสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระดับชาติน้อยจึงทำให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในระดับสถานศึกษาไม่ผ่านเกณฑ์การประเมินของ สมศ. เมื่อจำแนกตามขนาดของสถานศึกษา พบว่า สถานศึกษาที่ผ่านการรับรองในสัดส่วนมากที่สุดเป็นโรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษ ร้อยละ 95.00 ที่เป็นเช่นนี้เพราะโรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษมีความพร้อมในทุกๆ ด้าน ทั้งด้านบุคลากร ด้านผู้เรียน ด้านอาคารสถานที่ และสภาพแวดล้อม ซึ่งสอดคล้องกับผลการประเมินคุณภาพรอบสอง (พ.ศ. 2549-2553) ที่สถานศึกษาขนาดใหญ่พิเศษได้รับการรับรองมาตรฐานร้อยละ 98.49 (ภริดี วัชรสินธุ์ และคณะ, 2555)

เมื่อเปรียบเทียบผลการประเมินคุณภาพภายนอกระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานกับภาพรวมของประเทศและสำนักงานศึกษาธิการภาค 1 พบว่า ผลการประเมินคุณภาพภายนอกระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานของจังหวัดนนทบุรีสูงกว่าภาพรวมระดับประเทศและสำนักงานศึกษาธิการภาค 1 เมื่อพิจารณารายตัวบ่งชี้ที่พบว่าคุณภาพการศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานจังหวัดนนทบุรีทุกตัวบ่งชี้สูงกว่าภาพรวมของประเทศและสำนักงานศึกษาธิการภาค 1 ที่เป็นเช่นนี้เพราะจังหวัดนนทบุรีได้รับการส่งเสริมและสนับสนุนจากทุกภาคส่วนในการยกระดับคุณภาพการศึกษา และได้รับการสนับสนุนและส่งเสริมจากองค์การบริหารส่วนจังหวัดนนทบุรีในการสนับสนุนงบประมาณและอัตราค่าจ้างบุคลากรให้กับสถานศึกษาทุกแห่ง รวมทั้งสนับสนุนให้มีครูภาษาต่างประเทศจำนวน 300 อัตราประจำอยู่ในโรงเรียนทุกโรงเรียนเพื่อจัดการเรียนการสอนภาษาต่างประเทศ จึงทำให้ผลการประเมินคุณภาพการศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานสูงกว่าภาพรวมทั้งระดับประเทศและสำนักงานศึกษาธิการภาค 1

3. ผลการประเมินคุณภาพภายนอกรอบสามระดับศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย
สถานศึกษาที่เปิดสอนระดับศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยในจังหวัดนนทบุรี จำนวนทั้งสิ้น 6 แห่ง พบว่า สถานศึกษาได้รับการรับรองมาตรฐานรอบสาม จำนวน 5 แห่ง คิดเป็นร้อยละ 83.33 ที่เป็นเช่นนี้เพราะ สถานศึกษาการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยได้รับการประเมินคุณภาพภายนอกมาแล้วสองรอบ ทำให้สถานศึกษาได้รู้ผลการประเมินคุณภาพภายนอก รู้จุดเด่น และจุดที่ควรพัฒนาของสถานศึกษาในด้านผู้เรียน ครู ผู้บริหาร และการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สถานศึกษา กศน. ได้นำผลการประเมินคุณภาพภายนอกมาใช้ในการปรับปรุงและพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา ส่งผลให้สถานศึกษาการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยในจังหวัดนนทบุรีได้รับการรับรองมาตรฐานเพิ่มมากขึ้น

4. ผลการประเมินคุณภาพภายนอกระดับอาชีวศึกษาของจังหวัดนนทบุรี มีจำนวนทั้งสิ้น 11 แห่ง พบว่า มีสถานศึกษาที่เปิดสอนระดับอาชีวศึกษาที่ได้รับการรับรองมาตรฐาน จำนวน 11 แห่ง คิดเป็นร้อยละ 54.55 และมีสถานศึกษาที่ไม่ได้รับการรับรองมาตรฐาน จำนวน 5 แห่ง คิดเป็นร้อยละ 45.45 เมื่อเปรียบเทียบผลการประเมินคุณภาพภายนอกระดับอาชีวศึกษากับภาพรวมของประเทศและสำนักงานศึกษาธิการภาค 1 พบว่า ผลการประเมินคุณภาพภายนอกระดับอาชีวศึกษาของจังหวัดนนทบุรีต่ำกว่าภาพรวมระดับประเทศและสำนักงานศึกษาธิการภาค 1 เมื่อพิจารณารายตัวบ่งชี้ที่พบว่าคุณภาพการศึกษาระดับอาชีวศึกษาของจังหวัดนนทบุรีรายตัวบ่งชี้ส่วนใหญ่ต่ำกว่าภาพรวมของประเทศและสำนักงานศึกษาธิการภาค 1 ที่เป็นเช่นนี้เพราะสถานศึกษาระดับอาชีวศึกษาในจังหวัด

นนทบุรีที่เป็นของรัฐมีเพียง 1 แห่ง ซึ่งประเมินได้รับการรับรองมาตรฐาน และสถานศึกษาระดับอาชีวศึกษาสังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชนมีจำนวน 10 แห่ง ซึ่งไม่ได้รับการรับรองมาตรฐานจำนวน 5 แห่ง คิดเป็นร้อยละ 50.00 ตัวชี้วัดที่ต้องปรับปรุงในระดับอาชีวศึกษาอย่างเร่งด่วน คือ ผลงานที่เป็นโครงการทางวิชาการหรือสิ่งประดิษฐ์ของผู้เรียนที่ได้นำไปใช้ประโยชน์และผลงานที่เป็นนวัตกรรม สิ่งประดิษฐ์สร้างสรรค์ หรืองานวิจัยของครูที่ได้นำไปใช้ประโยชน์ ดังนั้นจังหวัดนนทบุรีควรเร่งส่งเสริมและสนับสนุนการพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาระดับอาชีวศึกษาโดยให้ทุกภาคส่วนเข้ามามีส่วนร่วมในการยกระดับคุณภาพการศึกษาระดับอาชีวศึกษาให้มีคุณภาพยิ่งขึ้นต่อไป

5. ผลการประเมินคุณภาพภายนอกระดับอุดมศึกษาของจังหวัดนนทบุรี มีจำนวนทั้งสิ้น 6 แห่ง พบว่ามีสถานศึกษาที่ได้รับการรับรองมาตรฐานจำนวนทั้งสิ้น 6 แห่ง คิดเป็นร้อยละ 100 โดยมีระดับคุณภาพดีมาก จำนวน 3 แห่ง คิดเป็นร้อยละ 50.00 ระดับคุณภาพดี จำนวน 3 แห่ง คิดเป็นร้อยละ 50.00 ซึ่งเป็นมหาวิทยาลัยในสังกัดรัฐ จำนวน 4 แห่ง และวิทยาลัยเอกชน จำนวน 2 แห่ง ซึ่งผลการประเมินคุณภาพรอบสามระดับอุดมศึกษาจังหวัดนนทบุรี สถานศึกษาได้รับการรับรองมากกว่าผลการประเมินคุณภาพภายนอกสองระดับอุดมศึกษา ที่สถานศึกษาได้รับการรับรอง คิดเป็นร้อยละ 86.56 (วารุณี ถักน โขคดี และคณะ, 2556) ที่เป็นเช่นนี้เพราะสถานศึกษาส่วนใหญ่ได้นำผลการประเมินคุณภาพภายนอกสองมาใช้ในการปรับปรุงและพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาอย่างต่อเนื่อง เมื่อพิจารณารายตัวบ่งชี้ที่พบว่าคุณภาพการศึกษาระดับอุดมศึกษาของจังหวัดนนทบุรีที่ผลประเมินอยู่ในระดับพอใช้ ซึ่งควรได้รับการปรับปรุงและพัฒนาอย่างเร่งด่วน คือ ตัวบ่งชี้คุณภาพบัณฑิตในเรื่องผลงานของผู้สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาโทที่ได้รับการตีพิมพ์หรือเผยแพร่ ตัวบ่งชี้ด้านงานวิจัยและงานสร้างสรรค์ที่ได้รับการตีพิมพ์หรือเผยแพร่ และตัวบ่งชี้ด้านการพัฒนาอาจารย์ ดังนั้นสถานศึกษาควรเร่งยกระดับคุณภาพในด้านดังกล่าวให้สูงขึ้นและจังหวัดนนทบุรีควรเร่งส่งเสริมและสนับสนุนการพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาระดับอุดมศึกษาโดยให้ทุกภาคส่วนเข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาระดับอุดมศึกษาอย่างต่อเนื่องต่อไป

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการประเมินไปใช้

1.1. ข้อเสนอแนะสำหรับคณะกรรมการศึกษาธิการจังหวัด (กศจ.) หรือหน่วยงานต้นสังกัด

1.1.1 กศจ. ควรส่งเสริมและสนับสนุนให้ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กให้มีความชัดเจน เป็นส่วนหนึ่งของการบริหารงานของศูนย์และดำเนินการอย่างต่อเนื่อง

1.1.2 กศจ. ควรดำเนินการศึกษาแนวปฏิบัติที่ดีของสถานศึกษาสังกัดศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ระดับการอาชีวศึกษา ในจังหวัดนนทบุรี โดยศึกษาแนวปฏิบัติที่ดีจากสถานศึกษาที่ได้รับการประเมินคุณภาพภายนอกได้ระดับดีเยี่ยมทุกครั้ง เพื่อใช้เป็นแนวทางในการยกระดับคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาอย่างต่อเนื่อง

1.1.3 กศจ. ควรเร่งรัดการส่งเสริมการศึกษาของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กทุกแห่งของจังหวัดนนทบุรีให้มีคุณภาพยิ่งขึ้นโดยอาจจัดประชุมแลกเปลี่ยนเรียนรู้การจัดการศึกษาของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในแต่ละอำเภอ

1.1.4 กศจ. ควรเร่งส่งเสริมการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่ไม่ได้รับการรับรองมาตรฐานของทุกสังกัดทั้งสังกัด สพฐ. สังกัด สข. และสังกัด อปท. โดยประสานงานกับสถาบันอุดมศึกษาให้เข้ามามีส่วนร่วมในการช่วยยกระดับคุณภาพการศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน

1.1.5 กศจ. ควรเร่งรัดการส่งเสริมจัดการศึกษาของสถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานจังหวัดนนทบุรี ให้มีคุณภาพยิ่งขึ้น โดยอาจจัดประชุมแลกเปลี่ยนเรียนรู้การจัดการศึกษาของสถานศึกษาแต่ละสังกัด

1.1.6 กศจ. ควรเร่งส่งเสริมและสนับสนุนการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาระดับการอาชีวศึกษาที่ไม่ได้รับการรับรองมาตรฐาน โดยเฉพาะสถานศึกษาสังกัด สข. โดยอาจประสานงานกับสถานศึกษาระดับอุดมศึกษาให้เข้ามาเป็นพี่เลี้ยงในการยกระดับคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาอาชีวศึกษา

1.1.7 กศจ. ควรเร่งส่งเสริมและสนับสนุนการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยระดับอำเภอทุกแห่งให้มีคุณภาพดียิ่งขึ้นอย่างต่อเนื่อง

1.1.8 กศจ. ควรจัดตั้งคณะกรรมการเพื่อการประกันคุณภาพภายในระดับ กศจ./ระดับหน่วยงานต้นสังกัด โดยมีผู้ทรงคุณวุฒิภายนอกและจัดทำแผนดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษาระยะยาว 10-15 ปี รวมทั้งในรอบปีควรมีแผนกำกับติดตามอย่างเป็นลำดับขั้นที่เป็นรูปธรรม

1.2 ข้อเสนอแนะสำหรับสถานศึกษา

1.2.1 สถานศึกษาที่ได้รับการรับรองมาตรฐานทุกระดับการศึกษาในรอบสามแล้ว ควรดำเนินการพัฒนาคุณภาพของสถานศึกษาอย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง

1.2.2 สถานศึกษาควรเร่งส่งเสริมและสนับสนุนการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญเพื่อใช้ในการยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียนให้สูงขึ้นอย่างต่อเนื่อง

1.2.3 สถานศึกษาระดับอาชีวศึกษาควรเร่งส่งเสริมและสนับสนุนให้ผู้เรียนพัฒนาโครงงานทางวิชาชีพหรือสิ่งประดิษฐ์ที่ผู้เรียนสามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้อย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง

1.2.4 สถานศึกษาระดับอาชีวศึกษาควรเร่งส่งเสริมและสนับสนุนให้ครูได้พัฒนาผลงานที่เป็นนวัตกรรม สิ่งประดิษฐ์หรืองานวิจัยของครูที่ได้นำไปใช้ประโยชน์อย่างต่อเนื่อง

1.2.5 สถานศึกษาระดับอุดมศึกษาควรเร่งพัฒนาคณาจารย์ให้สามารถผลิตผลงานวิจัยหรืองานสร้างสรรค์ รวมทั้งสนับสนุนและส่งเสริมให้คณาจารย์ได้ตีพิมพ์หรือเผยแพร่ผลงานอย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรศึกษาแนวปฏิบัติที่ดีของสถานศึกษาทุกสังกัดเพื่อนำมาเป็นแนวทางในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาต่อไป

2.2 ควรสังเคราะห์ผลการประเมินคุณภาพภายนอกกรอบสามของจังหวัดอื่นๆ เพื่อนำผลไปใช้ในการวางแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาของจังหวัดต่อไป

2.3 ควรศึกษาการนำผลการประเมินไปใช้ในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาทุกระดับ

2.4 ควรพัฒนาระบบฐานสารสนเทศเพื่อการประกันคุณภาพในระบบออฟไลน์และระบบออนไลน์

บรรณานุกรม

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2544). *แนวคิดการประกันคุณภาพการศึกษาภายในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน*. กรุงเทพมหานคร: กระทรวงศึกษาธิการ.
- กุลพร พูลสวัสดิ์. (2559). การประเมินวินิจัย: แนวคิดและกระบวนการประเมิน. *วารสารศึกษาศาสตร์ มสธ.* 9(1), 103-113.
- พิชิต ฤทธิจรูญ. (2559) การประเมินเพื่อพัฒนาการเรียนรู้. *วารสารศึกษาศาสตร์ มสธ.* 9(1), 1-17.
- กิริติ วัชรสินธุ์ และคณะ. (2555). *ผลการสังเคราะห์ผลการประเมินคุณภาพภายนอกระดับการศึกษาปฐมวัย และการศึกษาขั้นพื้นฐานรอบสอง (พ.ศ.2549-2553)*. กรุงเทพมหานคร :สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน).
- สมคิด พรหมจ้อย. (2557). ประเมินโครงการอย่างไรให้มีคุณภาพ: ความคลาดเคลื่อนในการประเมินโครงการ. *วารสารศึกษาศาสตร์ มสธ.* 7(1), 13-21.
- สำนักงานคณะกรรมการแห่งชาติ. (2542). *พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542*. กรุงเทพมหานคร: บริษัทพริกหวานกราฟฟิค จำกัด.
- สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน) . (2559). *ผลการประเมินคุณภาพภายนอกกรอบสาม (พ.ศ. 2554-2558) จังหวัดนนทบุรี*. เอกสารอัดสำเนา.
- (2555). *คู่มือการประเมินคุณภาพภายนอกกรอบสาม (พ.ศ. 2554-2558) ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ฉบับสถานศึกษา*. สมุทรปราการ: บริษัท ออฟเซ็ท พลัส จำกัด
- (2555). *คู่มือการประเมินคุณภาพภายนอกกรอบสาม (พ.ศ. 2554-2558) ด้านการอาชีวศึกษา ฉบับสถานศึกษา*. สมุทรปราการ: บริษัท ออฟเซ็ท พลัส จำกัด
- (2555). *คู่มือการประเมินคุณภาพภายนอกกรอบสาม (พ.ศ. 2554-2558) ระดับอุดมศึกษา ฉบับสถานศึกษา*. สมุทรปราการ: บริษัท ออฟเซ็ท พลัส จำกัด
- (2559). ผลการประเมินคุณภาพภายนอกกรอบสามจังหวัดนนทบุรี. สืบค้นวันที่ 5 กันยายน 2559 จาก <http://www.aqa.onesqa.or.th/Summary Report.aspx>.